

544 ráte boli pohnútkou k tomu, že som na Vás naliehal a že ešte aj dnes považujem svoju audienciu u vodcu za potrebnú. Heil Hitler!

Vždy Váš F.²

SÚA Praha. S 110-12-145/2-4. Strojopisný priepis parafovaný Frankom. (Z nemčiny preložila HT.) — J. Tesař, „Dokumenty ke vztahu mezi Slovenským národním povstáním a českými zeměmi“. „Historie a vojenství“, 1964, příloha k čís. 3, s. 129—130.

322

1944, september 20.¹ [Banská Bystrica.] — Odpoveď predsedníctva Slovenskej národnej rady na telegram prezidenta Beneša, zaslaná rádiotelegraficky do Londýna.

VI 0920199/44

Pán Dr. Eduard Beneš, prezident ČSR, Londýn:

Na telegram došlý 14. septembra 1944² predsedníctvo SNR uznieslo sa na tomto:

Ad 1. Spolupráca s londýnskou vládou je želateľná. Všetmožno sa vynasnažíme, aby sme v zásadných otázkach postupovali jednotne, menovite pokiaľ by naše jednanie doma malo, alebo mohlo mať ohlas v spojeneckom zahraničí.

Ad 2. Vedenie odboja po vojenskej, administratívnej a hospodárskej stránke, vyžaduje denne okamžitého rozhodovania. Neni nám preto možné v týchto vnútorných otázkách obracať sa na vládu v Londýne už aj z technických dôvodov a nútení sme podľa potreby a okolností sami konať.

Ad 3. SNR ako aj všetky v nej zastúpené politické skupiny používajú každú vhodnú príležitosť, aby v tlači, rozhlasom a verejnými prejavmi zdôraznený bol náš cieľ: boj proti Nemcom, likvidovanie bývalého režimu a oslobodenie ČSR. Všetky politické skupiny jednomyselne sú za bratskú spoluprácu českého, slovenského a ukrajinského národa v ČSR.

Ad 4. Zahraničná pomoc, menovite pomoc anglo-amerického letectva, a dosadenie čs. jednotiek z SSSR dosiaľ vystali, ačkoľvek v zahraničí zodpovedné osoby ako napríklad minister Masaryk verejne o tejto pomoci hovoril. Toto pôsobí depresívne na obyvateľstvo i na armádu. Už štvrtý týždeň so skromnými silami držíme väčšinu oslobodeného územia proti technicky nezrovnateľne lepšie vybaveným nemeckým jednotkám. Opätovne a dôrazne žiadame, aby čs. vláda v Londýne podnikla všetky kroky, aby spojenecká pomoc bola nám urýchlene dodaná, lebo inak ničenie našich miest a drancovanie podnikov, vraždenie civilného obyvateľstva, ako aj značné obete na našich branných silách mohli by viesť ku katastrofe, ktorá by vec ČSR a spozúžitie Čechov a Slovákov vážne ohrozila. Sovietska pomoc prichádza, ovšem nie v miere, ktorá by našu situáciu podstatne zlepšila.

² Himmler odpovedal Frankovi 26. 9. 1944 týmto stručným ďalekopisom: „Milý príslušník strany Frank. Váš list som dostal. Že nestratíte nervy, to viem. Od SS-obergruppenführera dr. Kaltenbrunnera ste asi počuli o výzve k zahraničným robotníkom. Som presvedčený, že v týchto dňoch, najneskoršie v najbližších týždňoch, treba rátať s povstaním Čechov. Opatrenia sú nám obom jasné. Heil Hitler! Váš oddaný H. Himmler v. r.“ (SÚA Praha. S 110-12-145/1. Originál ďalekopisného záznamu. — Z nemčiny preložila HT.)

¹ Záznam je označený ako „zpráva ze dne 21. září 1944“. Datovali sme podľa čísla rádiogramu. Vo zväzku odpisov, ktoré tvoria prílohu k čj. HV 6500/tař. 44, je tento dokument datovaný 20. 9. 1944.

² Viď dokument čís. 258.

5. Na prvé miesto kladieme organizovanie boja a všetky naše sily sústreďujeme na túto otázku. Prosíme i čs. vládu v Londýne, aby podporovanie nášho boja považovala za úkol prvoradý a pre nás rozhodujúci.

Ad 6. Otázky kompetencie jednotlivých orgánov domácich či zahraničných nie sú pre nás otázkami prestížnymi, ale dívame sa na ne z hľadiska účelnosti pre udržovanie nášho boja: pre oslobodenie Slovenska, pre pomoc českým bratom v ich boji na ich území.

Ad 7. Spolupráca všetkých v SNR zastúpených politických skupín je bezvadná a lojálna a všetky rozhodnutia boli dosiaľ prevedené s naprostou jednomyseľnosťou. Dúfame, že pri vzájomnej spolupráci a podpore podarí sa nám čoskoro stretnúť sa v spoločnej práci na oslobodenej pôde ČSR.

Posielame Vám, pán prezident, osobne, ako aj všetkým ostatným civilným i vojenským činiteľom v zahraničnom odboji srdečné pozdravy.

Za SNR jej predsedovia:
Dr. Vavro Šrobár v. r. — Karol Šmidke v. r.

SÚA Praha. Ch 37-91-29/355—356. Záznam dešifrovanej došlej depeše. Strojopisný priepis.

323

1944, september 20. [Moskva.] — Zpráva náčelníka čs. vojenskej misie v SSSR gen. H. Píku o rozsahu sovietskej pomoci bojujúcemu Slovensku, zaslaná rádiotelegraficky hlavnému veliteľovi gen. S. Ingrovi do Londýna.

Pro Slovensko k prověření:

Do 18. září bylo na Tri Duby ze Sovětského svazu dopraveno:

580 kulometných pistolí a 474 780 nábojů,

224 protitankové pušky s 64 080 náboji,

250 lehkých kulometů s 523 180 náboji,

74 těžkých kulometů s 491 800 náboji,

5 protiletectkých kulometů s 16 540 náboji,

1094 kg třaskavin.

Po skončení přepravy 2. brigády a leteckého pluku bude pokračováno v dopravě zbraní.

Mezi jiným žádal jsem také protitanková děla, hrubé kulometry PL, protitankové miny, 5000 automatických pušek a ostatní materiál podle požadavků Slovenska.

Gen. Píka.

VHA Praha. SSSR, Čs. voj. mise v SSSR, 8, dep. čís. 899—901/21. Fotokópia strojopisného záznamu(?) odoslanej depeše. — Č. Amort, „Na pomoc československému lidu“, Praha 1960, s. 358.